

D E C I Z I E

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de avocatul Sidorovici Constantin, în interesele lui Danilescu Valeriu împotriva încheierii din 01 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

în pricina civilă la cererea lui Nichita Ion împotriva lui Seleznirov Victor și Danilescu Valeriu privind declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a automobilului și încasarea sumei ce rezultă din contractul de împrumut cu gaj,

c o n s t a ț ă :

La data de 01 iunie 2012, Guzun Ecaterina s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva lui Seleznirov Victor și Danilescu Valeriu privind transmiterea silită spre vânzare a bunului gajat.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 27.01.2011, a fost încheiat un contract de împrumut cu gaj în baza căruia Guzun Ecaterina, în calitate de împrumutător și creditor gajist a dat în împrumut pîrîtului-Danilescu Valeriu suma de 19000 Euro pe un termen de patru luni. În vederea asigurării obligațiilor contractuale a fost gajat autocarul (vagon) de model "Neoplan 316", anul producerii 1991, caroseria nr.9117781, cu numărul de înmatriculare CNE 809, care aparține cu drept de proprietate pîrîtului Seleznirov Victor, în baza certificatului de înmatriculare nr.087202260 din 05.06.2008. Bunul gajat a fost evaluat de părți la suma de 19100 Euro.

Menționează reclamanta că la scadența contractului, la data de 27.05.2011, suma împrumutată nu a fost restituită. Astfel, în vederea atenționării asupra nerespectării obligațiilor contractuale precum și asupra consecințelor care pot surveni ca urmare a neexecutării acestora, pîrîtul a fost preîntâmpinat de numeroase ori verbal, inclusiv notificat, însă acesta nu a restituit suma împrumutată. De asemenea, în vederea respectării procedurii prealabile stabilite de lege, reclamanta a depus la registrul în care a fost înscris gajul un preaviz.

Solicită reclamanta depozitarea pînului de bunul gajat și transmiterea silită a acestuia în posesia sa pentru a fi vîndut în condițiile legii și achitării împrumutului și dobînzilor formate.

Prin încheierea instanței de judecată din 20.09.2013 reclamanta Guzun Ecaterina a fost înlocuită cu succesorul în drepturi - Nichita Ion.

La data de 17.02.2014 Nichita Ion a depus cerere de concretizare a acțiunii.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că în prezent nu dispune de nici o informație privind locul aflării bunului gajat, starea tehnică a acestuia și prin urmare nu are certitudinea că bunul gajat mai există de fapt pentru a putea fi urmărit și valorificat, iar neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către pînți a obligațiilor legale și contractuale ce le revin, are ca efect prejudicierea directă a intereselor creditorului gajist, deoarece ultimul se află în imposibilitate de a-și valorifica creanțele garantate din contul bunului gajat.

Solicită reclamantul încasarea în mod solidar de la pînții V. Seleznirov și V. Danilescu în beneficiul său valoarea contractuală a bunului gajat în sumă de 19100 euro. De asemenea încasarea de la V. Danilescu a dobînzii de întârziere în sumă de 7280,46 euro și a penalității în sumă de 6840 euro, cît și a cheltuielilor de judecată.

La data de 02.06.2014 Nichita Ion, a depus cerere de concretizare invocând că prin recipisa din 14.11.2014, se justifică executarea parțială de către Seleznirov Victor a obligației de restituire a sumei de 16000 euro din suma totală de 19000 euro. Astfel, reclamantul solicită încasarea în mod solidar de la Seleznirov Victor și Danilescu Valeriu restanța la datorie în mărime de 3000 euro, a dobînzii pentru neexecutarea în termen a obligației de restituire a banilor în mărime de 4904,81 euro, a penalității în mărime de 6840 euro și a cheltuielilor de judecată în mărime de 16990 lei.

Ulterior, la data de 28.01.2015 prin intermediul cancelariei a parvenit cererea reclamantului Nichita Ion privind completarea obiectului acțiunii, solicitînd declararea nulității absolute a contractului de vînzare-cumpărare din 06.05.2011 privind vînzarea de către Seleznirov Victor către Danilescu Valeriu a autocarului de model "Neoplan 316 H", anul producerii 1991, caroseria nr. 9117781, cu numărul de înmatriculare CNE 809.

În motivarea cererii a indicat că în cadrul examinării cauzei, avocatul pînului V. Seleznirov a anexat un contract de vînzare-cumpărare a bunului gajat - autocarul de model "Neoplan 316 H", n/î CNE 809, intenționînd să demonstreze că acest bun a fost vîndut și respectiv vînzătorul nu ar avea temei să răspundă pentru lipsa acestuia, implicit pentru imposibilitatea creditorului gajist de a-l urmări.

Consideră că acest act juridic a fost încheiat contrar legii și fără intenția de a produce efecte juridice. Conform prevederilor art.477 al.(3) Cod Civil, debitorul gajist nu este în drept să înstrăineze bunurile gajate, cu excepția cazurilor cînd dispune de autorizație în acest sens, eliberată de creditorul gajist. Reglementările similare au fost stipulate și în pct.14 al contractului de împrumut cu gaj din 27.01.2011. În condițiile în care creditorul gajist nu a eliberat o astfel de autorizație, vînzarea bunului gajat este ilegală. Pretinsa vînzare-cumpărare a bunului gajat a avut loc la data de 06.05.2011, adică după trei luni de la data înregistrării gajului asupra acestui bun în registrul public, fapt justificat prin confirmarea de înregistrare

a gajului din 27.01.2011, iar V. Selezniiov nu poate invoca necunoașterea gajării bunului respectiv.

La data de 07.04.2011, adică cu aproximativ o lună înainte de încheierea pretinsului contract de vânzare-cumpărare a bunului gajat V. Selezniiov în calitate de proprietar al acestui bun, a solicitat Direcției înregistrare a transportului și calificare a conducătorilor auto, stabilirea interdicției de înstrăinare a autocarului respectiv, fapt confirmă prin adeverința eliberată de către Direcție precum și copia cererii depuse de V. Selezniiov în acest scop. Prin urmare, se constată că prin stabilirea acestei interdicții până la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare a bunului gajat, V. Selezniiov nu a dorit de fapt ca V. Danilescu să poată să-și exercite dreptul de dispoziție asupra bunului cumpărat, inclusiv prin scoaterea de la evidență și înregistrarea dreptului asupra acestui bun la aceeași Direcție de înmatriculare a transportului.

Astfel, se constată lipsa voinței reale de a vinde acest bun. Mai mult ca atât, la data de 29.04.2011, adică cu aproximativ o săptămână înainte de încheierea pretinsului contract de vânzare-cumpărare a bunului gajat V. Selezniiov a anulat procura din 05.08.2009, eliberată lui V. Danilescu, prin care l-a împuternicit pe ultimul să folosească și să încheie acte juridice, inclusiv cu sine însuși în privința acestui bun, în așa mod V. Selezniiov a reintrat în posesia bunului gajat.

Susține reclamantul că scopul real al întocmirii contractului a fost altul decât pretinsa vânzare-cumpărare a bunului gajat și anume întocmirea lui a avut ca scop excluderea răspunderii debitorului gajist pentru lipsa bunului gajat. Din pct. 3 al pretinsului contract de vânzare-cumpărare din 06.05.2011, rezultă că pîrîtul V. Danilescu nu i-a achitat pîrîtului V. Selezniiov pînă în prezent prețul bunului pretins vîndut, iar din momentul întocmirii acestui contract de vânzare-cumpărare pînă în prezent au trecut peste 4 ani, timp în care pîrîtul V. Selezniiov nu s-a adresat în instanță cu vre-o acțiune civilă privind revendicarea bunului transmis în baza pretinsului contract de vânzare-cumpărare din 06.05.2011, sau a valorii acestuia. La fel, pîrîtul V. Selezniiov nu a expediat pretinsului cumpărător al bunului gajat V. Danilescu vre-o notificare în acest scop, iar aceste fapte confirmă concluzia că posesorul bunului gajat este pîrîtul V. Selezniiov, iar întocmirea contractului de vânzare-cumpărare din 06.05.2011 a avut loc fără intenția de a produce efecte juridice.

La 28.01.2015 reclamantul I. Nichita a înaintat împotriva pîrîților V. Selezniiov și V. Danilescu cerere prin care solicită încasarea daunelor-interese compensatorii.

În motivarea cererii respective a indicat că în baza art.49 al.(1) din Legea cu privire la gaj, în cazul pierderii sau deteriorării bunului gajat, creditorul gajist, poate pe lîngă alte drepturi prevăzute de lege să ceară daune-interese compensatorii pînă la concurența creanței sale în baza aceluiași titlu de gaj. Acest drept este expres prevăzut în pct. 17 al contractului de împrumut cu gaj din 27.01.2011.

Potrivit art.49 alin.(3) din Legea cu privire la gaj, în cazul în care debitorul gajist refuză să substituie gajul sau nu îl poate substitui într-un termen rezonabil, acordat de creditorul gajist, acesta este obligat să înscrie în registrul respectiv informația despre pierderea gajului său. Informația se înregistrează în baza demersului unilateral al creditorului gajist. Prevederile capitolului VI se aplică în

modul corespunzător. Prevederile alin.(1) al acestui articol pot fi aplicate doar în cazul respectării de către creditorul gajist a condițiilor stabilite la alin.(3) și anume: solicitarea substituirii gajului, înscrierea în registrul respectiv a informației despre pierderea gajului său. În vederea respectării acestor condiții, reclamantul a întreprins următoarele acțiuni: a depus executorului judecătoresc o cerere de constatare a faptului și a stării de fapt, a depus executorului judecătoresc o cerere de comunicare și anume comunicarea față de pîrîți a conținutului notificării privind substituirea bunului gajat pînă la 26.01.2015. În baza cererii depuse, la data de 07.12.2014, executorul judecătoresc a comunicat pîrîților conținutul notificării, fapt indicat în procesele-verbale întocmite. Totodată ambii pîrîți au refuzat categoric să primească notificarea. Reclamantul a comunicat pîrîților prin publicare în Monitorul Oficial actele respective, a depus la registrul gajului un demers privind pierderea gajului său, ca urmare fiind eliberată confirmarea respectivă.

În consecință, condițiile stabilite de lege pentru încasarea daunelor-interese compensatorii au fost respectate. Deoarece creanța garantată este formată din obligația propriu-zisă, dobânzi, penalități, cheltuieli de urmărire și implicit prejudiciile cauzate prin neexecutare sau executare necorespunzătoare a obligațiilor. Valoarea acestuia constituie 14744,81 euro și 19210 lei dintre care: restanța la datorie - 3000 euro penalitatea contractuală calculată pentru 180 zile - 6840 euro, dobînda calculată în baza art.art.585, 619 Cod Civil - 4904,81 euro, cheltuieli de urmărire a bunului gajat - 19210 lei.

Avînd în vedere faptul că legea stabilește expres că daunele-interese compensatorii sunt încasate din contul debitorului gajist, care potrivit contractului de împrumut cu gaj din 27.01.2011 este V. Seleznirov, ținînd cont de faptul că tot el este și proprietarul bunului gajat, iar acțiunile acestuia privind anularea procurii prin care a fost împuternicit pîrîtul V. Danilescu să folosească și să dispună de bunul gajat, denotă faptul că anume acesta este posesorul bunului gajat, el cunoscînd și despre locul aflării bunului gajat și despre starea tehnică în care acesta se află. Consideră că acest pîrît a acționat cu rea-credință pentru a face imposibilă urmărirea bunului gajat și că ultimul este responsabil pentru daunele cauzate astfel.

Relevă reclamantul că conform art. 1414 alin.(1), (2) Cod Civil, dacă dauna a fost cauzată în comun de mai multe persoane, acestea poartă răspundere solidară. Poartă răspundere pentru daună nu doar autorul faptei cauzatoare de prejudicii, ci și cel care l-a instigat sau l-a susținut, precum și cel care a beneficiat în mod conștient de un folos în urma daunei cauzate altuia.

Menționează că în caz dacă instanța va constata că pentru pierderea bunului gajat este aplicabilă răspunderea solidară pentru a face acest lucru, precum și pentru a exclude o eventuală posibilitate de respingere a pretenției de încasare a acestor daune din contul pîrîtului V. Seleznirov pe motiv că este aplicabilă răspunderea solidară, reclamantul solicită încasarea în mod solidar de la pîrîți a daunelor-interese compensatorii pînă la concurența creanței în baza aceluiași titlu de gaj.

Solicită reclamantul încasarea de la V. Seleznirov daune-interese compensatorii pînă la concurența creanței în baza aceluiași titlu de gaj în sumă de 14744,81 euro și 19210 lei, încasarea în mod solidar de la pîrîți în beneficiul reclamantului daune-

interese compensatorii pînă la concurența creanței în baza aceluiași titlu de gaj în sumă de 14744,81 euro și 19210 lei.

Prin hotărîrea din 02 iunie 2015 a judecătoriei Botanica mun. Chișinău acțiunea a fost admisă: s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a autocarului de model "Neoplan 316 H", anul producerii 1991, caroseria nr.9117781, n/î CNE 809 din 06.05.2011 încheiat între Seleznirov Victor și Danilescu Valeriu; s-a încasat în mod solidar de la Danilescu Valeriu, Seleznirov Valeriu în limita bunului gajat, în beneficiul lui Nichita Ion datoria în sumă de 3000 euro, penalitatea în sumă de 6840 euro, dobînda de întîrziere în sumă de 4904,81 euro, în total suma de 14744 euro și cheltuielile de judecată în sumă de 19210 lei; s-a încasat în mod solidar de la Danilescu Valeriu, Seleznirov Valeriu taxa de stat în sumă de 10873,20 lei.

Prin încheierea din 14 septembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Seleznirov Victor și Danilescu Valeriu și s-a acordat termen pentru prezentarea apelurilor motivate în limba de stat și pentru achitarea taxei de stat în sumă de 15535 lei pînă la 13 octombrie 2015; s-a explicat apelanților că în cazul neînlăturării neajunsurilor, cererile de apel vor fi restituite fără de examinare.

Prin decizia din 21 octombrie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către Seleznirov Victor s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015 și s-a restituit cauza la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii pe rol a cererii de apel, în rest încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015, s-a menținut.

Prin încheierea din 01 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit ca netimbrat apelul declarat de Danilescu Valeriu.

La data de 21 decembrie 2015 avocatul Sidorovici Constantin în interesele lui Danilescu Valeriu a declarat recurs împotriva încheierii din 01 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd admiterea acestuia și casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului s-a invocat că despre încheierea instanței de apel din 01 decembrie 2015, a aflat la data de 07.12.2015 și că aceasta este neîntemeiată și ilegală.

Susține că s-a prezentat în ședința de judecată la ora și data stabilită, însă examinarea cauzei a fost amînată pentru ora 14.00 din motivul incompatibilității participării repetate a cărorva judecători. A comunicat că nu poate să se prezinte la ora stabilită, deoarece este ocupat în altă ședință de judecată stabilită anterior, însă, declarațiile sale nu au fost luate în considerare.

Menționează că a pregătit o cerere privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la examinarea cererii de apel, însă, nu a avut posibilitatea de a o înmîna, deoarece ședința de judecată nu a avut loc și nici în cancelaria instanței de apel nu au dorit să o înregistreze.

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei. Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost emisă la data de 01 decembrie 2015. La materialele cauzei lipsesc careva înscrisuri ce ar confirma recepționarea acesteia. Astfel, recursul depus la 21 decembrie 2015 este în termen.

Studiind recursul, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din conținutul recursului declarat de avocatul Sidorovici Constantin în interesele lui Danilescu Valeriu rezultă că acesta invocă dezacordul cu încheierea din 01 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, considerând-o ilegală și neîntemeiată. Mai mult, recursul înaintat constituie o expunere a circumstanțelor de fapt.

Totodată, instanța de recurs constată că recurentul urma să achite taxa de stat în sumă de 8154,90 lei, însă, a achitat taxa de stat în sumă de 1500 lei și nu a prezentat careva dovezi ce ar confirma imposibilitatea achitării acesteia.

La caz, Completul reține că în conformitate cu art. 437 alin.(1) lit. f) CPC, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Subsidiar, instanța de recurs remarcă că în lipsa indicării esenței și temeiurilor recursului de către recurent, este în imposibilitate de a se expune asupra temeiniciei argumentelor acestuia în raport cu normele de drept material și procedural și respectiv constatările instanței de apel.

Astfel, recursul declarat de avocatul Sidorovici Constantin în interesele lui Danilescu Valeriu este unul declarativ, formal și fără specificarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii din 01 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 428, art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Sidorovici Constantin, în interesele lui Danilescu Valeriu, împotriva încheierii din 01 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală